

Bilag 3.

Juslitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 25de November 1892.

Idet jeg herved tillader mig at fremsende Planer og Overslag til en Karantæneanstalt ved Bamdrup, ledsaget af det kgl. Sundhedskollegiums Udtalelser over samme, finder jeg Anledning til for mit Vedkommende at ledsage Sagen med følgende Bemærkninger:

1. Efter min Mening er Videnstabens Standpunkt dette, at Koleraens kontagjose Natur ikke kan bestrides, men at den lokale Disposition ved Siden heraf spiller en Rolle som Årsagsforhold til Koleraen, uden at man dog nøje kender, hvilke Faktorer der i saa Henseende ere afgørende.

Den Opfattelse, at Koleraen er udelukkende miasmatiske, kan ikke opretholdes over for bestemte Erfaringer. At handle efter en saadan Opfattelse vilde være aldeles ufornuftigt.

2. Søkarantæne og Landgrænseaffspærring (eller Landkarantæne) maa staa og falde med hinanden. Der kan ikke være nogen principiel Grund til at gøre Forskel, og i et Land med Danmarks geografiske Forhold er det heller ikke faktisk udsærligt at etablere Affspærring eller Karantæne paa Landgrænsen. Anderledes kan dette stille sig i Lande med udstrakte Landgrænser, f. Eks. Øst-Preussen, Frankrig; i disse Lande kan den faktiske Umulighed i at iværksætte en Landgrænseaffspærring eller den uoverkommelige Vidtløftighed ved at etablere Landkarantæne nøde til at gøre Forskel paa Forholdsreglerne imod Søen og imod Land.

Jeg anerkender ikke den Indvending imod disse Foranstaltninger, at de ikke frembyde nogen fuldstændig Sikkerhed, thi det gør ingen hygieinisk Forholdsregel. Der kan aldrig naas mere end en relativ Sikkerhed. Det er derfor tilstrækkeligt til at begrunde Berettigelsen i hygieinisk Henseende af de nævnte Forholdsregler, at de tjene til at formindske Sandhynligheden for Koleraens Indtrængen i Landet. Dette kan formentlig ikke bestrides, og paa denne Antagelse maa naturligvis Loven af 30te Marts 1885, som i sin Tid blev tiltraadt af Sundhedskollegiet, hvile.

Jeg anerkender heller ikke den Indvending imod Landkarantænen, at den indeholder en Fare, fordi Sygdommens Udbrud mellem Karantæneisterne kan blive et Brændpunkt for Sygdommens videre Udbredelse. Thi under vore Forhold, og naar Landkarantænen indrettes som foreslaaet, vil Karantæne-etablisementet ikke være heboet af nær saa mange Mennesker som en Fattig-